

Den 28 december 2021

Rådet for Grøn Omstillings bemærkninger til udkast til fornyet godkendelse af aktivstoffet kuldioxid (Rammenotat M 121-21)

Kuldioxid ønskes fortsat anvendt til insekt- og midebekæmpelse i lagrede afgrøder (korn, oliefrø, kornprodukter, krydderier, tobak, te og tørret frugt) ved gasning i tætte siloer, trykkamre eller lagerrum. Produkter af kuldioxid indeholder en række toksikologisk relevante urenheder (fosphan, benzen, kulmonooxid, methanol og hydrogencyanid), således at en sundhedsmæssig risiko ikke kan udelukkes. Specielt kan rester af benzen i fødevarer efter brug af kuldioxid udgøre en risiko for forbrugerne. Da benzen er genotoksisk og kræftfremkaldende, og da det vurderes, at der ikke er en nedre grænse for stoffets genotoksiske effekter, har DTU Fødevareinstituttet konkluderet, at en sundhedsmæssig risiko ikke kan udelukkes. Det kan dermed ikke udelukkes, at rester af benzen i fødevarer efter brug af kuldioxid kan udgøre en risiko for forbrugerne.

På den baggrund vurderer Fødevarestyrelsen, at der ikke er vist sikker anvendelse for forbrugerne og vurderer derfor ikke, at kuldioxid bør godkendes som aktivstof. Der lægges op til at den danske regering ikke stemmer for en fornyet godkendelse af kuldioxid til de nævnte anvendelser.

Rådet for Grøn Omstilling er enig i denne holdning.

I september måned blev kuldioxid søgt godkendt som lavrisikostof til insekt- og midebekæmpelse i lagrede afgrøder (Rammenotat M 87-21). Dette blev afvist med samme begrundelse som i afvisningen af denne ansøgning.

Rådet for Grøn Omstillings bemærkninger til udkast til ændring af kriterierne for godkendelse af mikrobiologiske plantebeskyttelsesmidler, udkast til ændring af datakravene for mikroorganismer (aktiv stoffer og produkter) samt udkast til ændring af de ensartede principper for plantebeskyttelsesmidler indeholdende mikroorganismer (Rammenotat 122-21)

Mikrobiologiske pesticider har tidligere været vurderet efter retningslinjer, som havde deres udspring i kemikalievurderingen. Med dette forslag bliver vurderingskriterierne og datakravene for mikroorganismer mere målrettede og relevante. I de opdaterede datakrav har den enkelte mikroorganismes biologiske egenskaber fået en helt central rolle i risikovurderingen, og undersøgelser, som var mindre relevante, er udgået. Det skal særligt bemærkes, at der fokuseres på produktionen af sekundære metabolitter og deres toksicitet. Også datakravene og kriterierne for vurdering af persistens, mobilitet/spredning samt effekter på ikke-målorganismer som fugle, fisk, bier og jordlevende organismer ser ud til at blive styrket.

Rådet for Grøn Omstilling har ingen bemærkninger til forslaget og ser det som en forbedring.

Rådet for Grøn Omstillings bemærkninger til udkast til forlængelse af godkendelsesperioden for aktivstofferne: abamectin, *Bacillus amyloliquefaciens* QST 713, *Bacillus thuringiensis* subsp. *Aizawai* (ABTS-1857 og GC-91), *Bacillus thuringiensis* subsp. *Israeliensis* (serotype H-14) AM65-52, *Bacillus thuringiensis* subsp. *Kurstaki* (ABTS 351, PB 54, SA 11, SA12 og EG 2348), *Beauveria bassiana* (ATCC 74040 og GHA), clodinafop, *Cydia pomonella* Granulovirus (CpGV), cyprodinil, dichlorprop-P, fenpyroximat, fosetyl, malathion, mepanipyrim, *Metarhizium anisopliae* (var. *anisopliae*) BIPESCO 5/F52^[1], metconazol, metrafenon, pirimicarb, *Pseudomonas chlororaphis* MA342, pyrimethanil, *Pythium oligandrum* M1, rimsulfuron, spinosad, *Trichoderma asperellum* ICC012, T25 og TV1, *Trichoderma atroviride* T11, *Trichoderma gamsii* ICC080, *Trichoderma harzianum* T-22 og ITEM 908, triclopyr, trinexapac, triticonazol og ziram. (Rammenotat M 123-21)

31 pesticiders godkendelse ønskes forlænget uden ny godkendelse, da evalueringerne ikke er færdiggjorte. Forsinkelserne kan skyldes, at der er tale om problematiske stoffer, eller at producenterne leverer data, som er utilstrækkeligt eller for sent leveret, eller det kan skyldes at de evaluerende institutioner afsætter for få resurser til opgaven. Dette er kritisabelt. Med to undtagelser har alle disse aktive stoffers godkendelse tidligere været forlænget uden evaluering på trods af, at der for de fleste er indikationer af skadelige effekter på miljø og/eller sundhed.

Det fremgår af rammenotatet, at godkendelsesperioden for et af stofferne, fenpyroximat, ikke bør forlænges, da der for dette stof allerede foreligger en vurdering fra EFSA, der viser en uacceptabel risiko for menneskers sundhed. Fenpyroximat er et acaricid, som kan udvise skadelig virkning på reproduktionen.

Det bredspektrede insekticid malathion kan potentielt forurene grundvandet. Stoffet er en cholinesterasehæmmer og er neurotoksisk. Stoffet er særdeles giftigt over for honningbier og den akvatiske fauna.

Ud over de mikrobiologiske pesticider giver følgende stoffer, som alle tidligere har været forlænget uden evaluering, anledning til bekymring hos Rådet for Grøn Omstilling:

For herbicidet clodinafop har der foreligget en EFSA-konklusion, som viser uacceptabel risiko for menneskers sundhed.

Herbicidet dichlorprop-P tilhører gruppen af chlorphenoxysyrer, som er kendt for at være mobile i jord med risiko for grundvandsforurening.

Fungicidet metconazol udviser persistens i jord

Fungicidet metrafenon kan udvise persistens i jord og mistænkes for at påvirke reproduktionen/udviklingen.

Insekticidet pirimicarb er neurotoksisk og kan muligvis skade reproduktionen.

Herbicidet rimsulfuron kan potentielt forurene grundvandet idet EFSA-konklusionen viser uacceptabel risiko for så vidt angår grundvand.

Herbicidet triclopyr kan potentielt forurene grundvandet og det er uafklaret om det er reproduktionstoksisk

Fungicidet triticonazol anvendes til behandling af sæsæd af en række kornafgrøder og er persistent

i jord og muligvis mobilt i jord. Det er uafklaret om det er reproduktionstoksisk. Fungicidet ziram er meget giftigt for fugle, fisk og akvatiske invertebrater.

Rådet for Grøn Omstillings bemærkninger til udkast til godkendelse af mikroorganismen *Spodoptera exigua* multicapsid nucleopolyhedrovirus (SeMNPV) som lavrisiko aktivstof (Rammenotat M 124-21)

Virussen SeMNPV ønskes godkendt som lavrisikostof til bekæmpelse af *Spodoptera exigua* i bladgrøntsager og peberfrugt i drivhuse og på friland.

SeMNPV er en naturligt og almindeligt forekommende mikroorganisme. Den tilhører familien af baculovirus og er en DNA-virus, som udelukkende angriber insekter tilhørende smalvinget ugle (*Spodoptera exigua*). SeMNPV er ikke nært beslægtet med kendte sygdomsfremkaldende vira og er inkluderet under *Baculoviridae* på EFSA's liste over Qualified Presumption of Safety (QPS) for biologiske agenter, som kan tilsættes fødevarer. SeMNPV producerer ingen sekundære metabolitter.

I rammenotatet konkluderes at mikroorganismen ikke er toksisk, patogen eller infektiøs overfor mennesker, hvirveldyr, ikke målorganismer og planter. Risikovurderingen har vist, at der er sikker anvendelse for sprøjteførere, arbejdstagere, naboer og forbipasserende for de repræsentative anvendelser.

Rådet for Grøn Omstilling er enig i at SeMNPV godkendes som lavrisiko aktivt stof.

Rådet for Grøn Omstillings bemærkninger til udkast til tilbagetrækning af aktivstoffet isopyrazam (Rammenotat M 125-21)

Fungicidet isopyrazam anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn. Det er vurderet at stoffet er skadeligt for forplantningsevnen og skal klassificeres reproduktionsskadeligt kategori 1B. Desuden overskrider restindhold af isopyrazam i de repræsentative anvendelser LOQ (påvisningsgrænsen), og derfor er eksponeringen ikke ubetydelig.

Rådet for Grøn Omstilling er enig i at isopyrazam trækkes tilbage.

Hans Løkke og Christian Ege